

Държавни образователни изисквания за учебно съдържание по История и цивилизация

Степен на образование: Средна
Етап: Гимназиален

<i>Ядра на учебно съдържание</i>	Знания, умения, отношения (в края на XII клас)
<p>Фундаментите на съвременния свят</p>	<p>В резултат на обучението по учебния предмет история и цивилизация в края на гимназиалния етап на средната образователна степен ученикът:</p> <p><i>Първо равнище</i></p> <p>Установява и обяснява връзката между политически, стопански, идейни и социални промени. Познава основни политически възгледи, идентифицира политически модели на управление и обяснява развитието на институциите. Представя и обяснява териториални и обществени промени на Балканите, в Европа и в света, като прилага хронологични и пространствени ориентири. Обяснява значимите процеси в еволюцията на съвременния свят и определя мястото на България в тях. Подбира и използва основни понятия при описание, сравнение и анализ на исторически събития и процеси.</p> <p><i>Второ равнище</i></p> <p>Използва познания и методи от история, литература, философия и изкуство при анализ, обобщение и тълкуване на събития от националната и световната история. Формулира критерии за сравнение на исторически явления и процеси. Аргументира ролята на България като фактор за стабилност на Балканския полуостров. Проследява развитието на идеи за промени на обществото.</p>
<p>Национално и световно историческо и културно наследство</p>	<p><i>Първо равнище</i></p> <p>Установява самобитност, приемственост и взаимни влияния между култури и цивилизации. Използва познания за националните ценности и традиции при анализ на събития от националната история. Познава паметници и традиции, принадлежащи на различни култури. Установява синхронност или асинхронност, хронологични различия и регионални особености в историческото и културното развитие на различните общества. Прави оценка на значението на националното и европейското културно наследство в световната цивилизация.</p> <p><i>Второ равнище</i></p> <p>Използва знания за исторически и културни традиции като ориентир за идентифициране на принадлежност към култури и цивилизации.</p>

<p>Човекът в историята</p>	<p><i>Първо равнище</i></p> <p>Описва и съпоставя еволюцията на правата и свободите на гражданите в различните общества. Установява различия в начините на живот, религиозните вярвания и в разбиранията за ценностите в различните общества. Разграничава и оценява идеи и действия на личности в историята. Определя и обяснява глобални проблеми на човечеството и ролята на човека за разрешаването им. Установява зависимост между развитието на техниката, икономиката, социалните идеи и всекидневния живот на човека. Оценява значението на използването на научните и техническите открития за динамичния напредък на отделни общества.</p> <p><i>Второ равнище</i></p> <p>Анализира и оценява участието на личността в историческия процес през различните епохи. Обяснява ролята на езика, религията и традициите за социална обвързаност и различия в обществото.</p>
<p>Източници на историята</p>	<p><i>Първо равнище</i></p> <p>Извлича и интерпретира информация от различни типове източници (исторически документи, карти, диаграми, снимки, афиши, статистически данни и др.). Търси, подбира и обработва информация с помощта на средствата и ресурсите на ИКТ. Прави заключения въз основа на съпоставяне на информация от различни исторически източници. Различава факти, аргументи, идеи и средства за разрешаване на противоречия. Изразява критично отношение при анализ на информация от различни източници. Съставя самостоятелно писмени текстове (описание, разсъждение, анализ на документ) по съпътстващи въпроси.</p> <p><i>Второ равнище</i></p> <p>Служи си с основни техники за самостоятелно набавяне, представяне, аргументиране и анализ на данни. Открива противоречия и формулира решения на проблеми. Преструктурира информация и съставя писмени текстове-разсъждения по конкретен проблем.</p>